

Ameriko. V letalu so bili 4 piloti, udeleženci svoječasnega poleta general Balbove letalske eskadre iz Italije na svetovno razstavo v Čikagi. Pri tokratnem preletu Atlantskega Oceana je zgubilo letalo zaradi slabega vremena smer, je zašlo ob brazilsko obal, kjer se je tako poškodovalo, da ni moglo nadaljevati vožnje. Ranjena sta bila pri tem prisilnem pristanku dva letalca. Prelet iz Rima v Brazilijo je trajal 46 ur.

Razne novice.

Divjega prašiča ustrelil. Na Šobru v župniji Sv. Križ nad Mariborom je ustrelil g. Perko v svojem lovišču 160 kg težkega divjega merjasca.

Najdba ženskega trupla. Od lisic močno razjedeno truplo 20—25letne ženske je našel v gozdu nad Debrom pri Laškem lovec. Ljudje govorijo, da gre v tem slučaju za brezposelno delavsko hčer od Sv. Jederti.

S ponarejenimi tisočaki so kupovali nakupovalci italijanskega živinskega prekupca konje krog Dohove in proti Zagrebu.

Take slučaje bo treba izirebiti.

Obsojeni goljuf. Pred malim senatom v Mariboru se je zagovarjal dne 30. januarja Jaromir Risy, čehoslovaški državljani in knjigovodja po poklicu. Ogoljufal je razne mariborske trgovce in obrtnike za laži-posredovanja v Beogradu in za znižanje davkov za 60.000 Din. Obtoženi je bil obsojen na 18 mesecev robije.

Iz obupa v prostovoljno smrt. Zadnjega januarja so našli na Pobrežju pri Mariboru, v podstrešni sobici na Ptujski cesti obešenega 49letnega brezposelnega zasebnega uradnika Konrada Zigmara. Bil je dve leti brez dela in zaslužka.

Obsodba radi prekoračenja silobrana. Mariborsko sodišče je obravnavalo

dne 31. januarja naslednji slučaj, ki kaže, kako jo lahko neprevidnež radi šale smrtno izkupi. Nenameravano krvavo dejanje se je odigralo dne 3. dec. v Žicah v srezu Sv. Lenart v Slov. gor. 23letni delavec Janez Kranjc se je vračal zvečer od posestnika Lorberja, kjer je delal. Za njim sta šla Lorber in hlapec Friderik Ratmon in njegov tovariš Koletnik. Vedela sta, da so zagrozili fantje Kranjcu s tepežem, pa sta ga hotela postrašiti. Potegnili sta si klobuke na oči, zavihala ovratnike ter napadla Kranjca. Ratmon ga je za šalo prijel od zadaj, pa je odskočil s smrtno rano v prsni. Kranjc je v strahu pred pravim napadom potegnil nož in zadel Ratmonu smrten sunek. Zaradi prekoračenja silobrana je bil obsojen na leto dni zopora.

Sicer občudovanja vreden korenjak, ki je pa le podlegel. Lani dne 20. sept. so se sešli pri nekem kmetu v Večeslavcih kočuhaci. Slednjič je došlo do prepira med dvema. Pijani 27letni Janez Mencinger je vrgel svojega nasprotnika. Slednjemu je priskočil na pomoč Franc Madjar, ki si je bil dober s prepirljivcem in ju je hotel zlepa razmiriti. Madjarovo posredovanje je Mencingerja razljutilo. Z vso silo je udaril Madjara z železno babico po glavi. — Drugo jutro za tem se je v prepir, mež in pretep zapletena trojica pomirila. Madjar je pa vendar vsled udarca čutil bolečine v glavi in je en mesec za tem umrl. Raztelesenje je ugotovilo, da je živel udarjeni Madjar en mesec s prebito lobanjo. Mariborsko sodišče je obsodilo Mencingerja, ki je priznal dejanje, na 6 let robije in na 5 let častne izgube.

Žalostna smrt dveh mladih. Dne 30. januarja so našli ne daleč od mosta preko Savinje v Grižah v vodi truplo 22letnega čevljarkega pomočnika Jožefa Šketa iz Žalca, in 22letne Berte Rizmal iz Braslovč. Komisija je dognala, da sta Šketa in Rizmalova stopila v plitvo Savinjo, se povezala med seboj z vrvjo. Fant je vzel samokres,

ustrelil skozi sence dekleta in nato še sebe. Predigra k žalostnemu dejanju je ta-le: V nedeljo se je odpravil Šketa z avtotaksijem iz Žalca v Celje po svojo izvoljenko, ki je bila tamkaj v službi. Iz Celja sta se odpeljala v Žalec, kjer sta v neki gostilni skupno večerjala. Nato sta se odpeljala iz Žalca v St. Peter, kjer sta ostala do 2. ure popoldne. Nadaljevala sta še pot do graščine Braslovče, kjer se je šofer poslovil od para in je odbrzel z avtomobilom proti Braslovčam. Obvestil je orožnike, da sta se najbrž odločila njegova potnika za prostovoljno smrt. Žandarji so šli za mladima, a na grižkem mostu je prenehala vsaka sled. Našli so ju, kakor že omenjeno, v pondeljek. Vzrok prostovoljne smrti je gotovo nepremišljena — nesrečna ljubezen in pomanjkanje zaupanja v Boga.

Požig. Krog polnoči na 1. februarja je izbruhnil ogenj v skladišču Nikole Pavliniča v Zagorju, kjer je bilo shranjenega nad dva vagona suhega lesa ter drva strank. Poleg lesa in drv je zadušil ogenj 20 kur in komaj so oteli delavnice avto občinskega blagajnika. Gasilci so omejili požar, ki je povzročil 70.000 Din škode. Stanovalec je videl iz okna, kako sta prihitela četrt ure pred izbruhom ognja dva neznanca v skladišče, zllila dve steklenici petroleja po lesu, užgala ter zbežala. V tem slučaju gre gotovo za maščevanje.

Smrtonosna stava. V noči 27. januarja so popivali fantje v Šenčurju pri Kranju v Gašperlinovi krčmi pozno v noč. Ko je že bilo dovolj pijače, so sklenili zbrani, da bodo pili za stavo žganje ter so se lotili likerja. Stavo je dobil 22letni Janez Molnar, edini sin posestnika p. d. Jereba. Tovariši so odnesli nezavestnega k njegovim znanecem, da bi se tamkaj prespal ter iztreznil. Drugo jutro so našli nesrečnega fanta mrtvega. Sodno raztelesenje je ugotovilo, da je postal mladec žrtev zastrupljenja z alkoholom, ker je bil sicer povsem zdrav.

Prvi vodovod za mineralno vodo.

Posebna komisija pod vodstvom prof. Petra Lemoineja je dognala, da se nahaja 500 m pod Parizom vodni bazen, ki ne hrani le navadne pitne vode, ampak 80 stopinj gorko slatino, ki vsebuje zelo veliko radija. Strokovnjaki so resnega mnenja, da bi bila ta topla voda izredno zdravilna, ohlajena pa za navadno dnevno uporabo. — Stalno se mogočno razvijajoči Pariz trpi na pomanjkanju vode. Načrt gre za tem, da bi zgradili nov vodovod, ki bi dopeljal dovolj potrebne vodne količine iz doline reke Loire. Odkritje vodnih zakladov pod pariškimi as-

Januš Golec:

5. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Niti en strel ni padel, ko so planili po polnoči Veržejci nad Bakovce. Krucevske tabornike, kmete, žene in deco je prebudil iz najtrdnjše spanja šele bojni krik nenadnih napadalcev, prasketanje na vseh koncih vasi podtaknjenega ognja, strahoviti lajež psov, ki so se morali natepsti v tej grozni noči iz vseh delov Prekmurja in se zbrati ravno v Bakovcih.

Na smrt preplašeni vaščani so vreli iz gorečih hiš, letali kakor ob pamet po naselju, kjer so jih pobijali brez ozira na spol ter starost pobesneli strelci. Pobež je bil odrezan od severa, je pač vrelo vse v južni smeri proti potoku. V to krdelo nesrečnih iznenadencev so se zaganjali stekli psi, grizeč, česajoč in napadajoč z vso besnostjo vsacega, ki jim je prekrižal pot. Na vseh koncih obupni klici, lajanje psov, prasket do neba segajočih ognjenih zubljev — — — Iz te zmede je odmevala od klanja in nočnega požara podivjana zahteva strelcev: »Izročite nam Kruca Godrnjo; vrnite nam našo Vido!«

Celi Bakovci so že bili oviti v od plamenov bleščečo meglo dima, ko sta planila od glavnega krdega napadalcev dva postavna jezdeca in krenila proti nekakemu vlastelinskemu dvoru, za dober streljaj izven sela. Karol Ropoša je rignil kakor razjarjen ogrski vol: »Tamle Franc, je dom pasjega sinu! Nikdo nama ne sme uiti živ!«

Jezdeca sta se pognala kar preko plota na glavno in bolj nizko zgrajeno dvorišče. Nikjer žive duše, da bi se postavila v bran. Vse tiho in mirno... Le po hlevih je mukala živina, krulile svinje in iz hiše je bilo čuti vekanje dojenčka. Franc je prižgal plamenico. Pokazala je isti položaj kakor tema. Pretaknila sta vse kote, vdrla v klet. Nikjer človeka — čuvarja tako velikega doma! Niti enega hlapca ter deklet ni bilo na spregled, kaj šele, da bi se bil od kod prikazal tolikanj zaželjeni gospodar s svojimi Kruci! Še nekrat sta prebrskala vse izbe in kleti. Klicala sta Vido in vpila iz polnih grl, da bi sploh priklicala človeško bitje. Od povsod le prazni odjek lastnega glasu, živalsko mukanje iz hlevov in zaripli vek nedolžnega nebogljenca, čisto zapuščenega v zibelki... Franc je še nekaj klasturil po dvorišču, do ne-

Znatno škodo so napravili vlomilci, ki so obiskali v noči Balantovo krčmo v Škofji Loki.

Sum na požig. Bled in okolica sta znana, da strahuje tamošnje prebivalstvo že dalje časa zločinsko požigalčeva roka. Požigalec je v letošnji zimi nekaj časa miroval, pa se je sedaj spet pojavil in beležijo na Bledu v kratkem kar dva požara. V Zaki blizu postaje je upepelil ogenj v noči gospodarsko poslopje g. Hermana Goldnerkreuzza. Zopet v noči je uničil ogenj leseno prvo nadstropje Rechbahove vile. Ostalo je samo pritličje, ki pa je tudi poškodovano. Požrtvovalnim sosedom gre zasluga, da se ogenj od vile ni razširil na sosedna poslopja.

Ob življenje ob priliki voglarenja. Stolnarjev dom na Lešnici pri Novem mestu je dobil novo gospodinjico iz bogate Vrtačičeve hiše na Žihovem selu. Vesela ohcet je bila obdana po starem običaju od številnih voglarjev, ki so se razdelili na dva tabora, saj je slavil tudi Vrtačičev sosed gostijo. Vrtačiča je jezilo, ker so voglarji zabavljali čez njegovo pijačo ter hvalili sosedovo. Ko so svatje odšli od Vrtačiča na nov nevestin dom na Lešnico, voglarji niso

dali v noči miru. Krog polnoči je šel Vrtačič napajat konja v Krko in je vzel seboj puško. Pri napajanju in na povratku je došlo do spopada med stari Vrtačičem in 27letnim posestnikovi: sinom Anton Turkom iz Dolenje vasi. Vrtačič je oddal prvi strel v zrak, z drugim je zadel Turka tako nesrečno v prsa, da je zadeti izdahnil. Vrtačiča so zaprli, a gre v tem slučaju radi nesrečnega voglarenja gotovo za — silobran.

Prostovoljna smrt Mariborčana v Zagrebu. 20letnega trgovskega pomočnika Pavla Juša iz Maribora so našli blizu Šestin pri Zagrebu ustreljenega v glavo. Komisija je ugotovila samomor radi nezaposlenosti in živčne bolezni. Truplo je moralo ležati že nekaj dni, ker ga je bil sneg pokril, našli so ga pa še le dne 1. februarja.

Predivo in konoplje Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Mnogi so porabili priliko. Porabite jo tudi vi z nakupom krasnih povesti: »A njega ni...«, »Kraljica Esterca«, »Pravica in usmiljenje« in »S strelo in plinom«. Dobite jih v Cirilovih knjigarnah po zelo znižani ceni. Kdor kupi vse štiri povesti naenkrat, jih dobi za samo 32 Din.

Mladina in vera.

Verski vidik vedno bolj izginja mladini izpred oči. Take tožbe se vedno bolj čisto pojavljajo zlasti z ozirom na študirajočo mladino. Študenti po vseučiliščih se v mnogih krajih bore malo zanimajo za vero, še manj kajpada za življenje po veri. V Beogradu študira na vseučilišču kakšnih 8000 študentov, med katerimi ni niti enega društva za pospeševanje vere in verskega življenja. »Glasnik«, službeni

list srbske pravoslavne cerkve v Beogradu, razmotriva to vprašanje v 1. in 2. številki letošnjega leta. Najprej ugotavlja žalostno dejstvo, da je vseučiliška mladina brezbrizna za vero, še več, da je proti nji neprijateljsko razpoložena. Nato piše: »Vsi smo ponosni, da smo Slovani. Verujemo, da Slovanom pripada boljša bodočnost. Pozabljamo na petstoletno robstvo. Iz tega velikega zgodovinskega dejstva ne delamo nobenih sklepov. Kakor da bi nam bil Bog pomagal, da poženemo Turke, Nemce in Madžare samo za to, da se potem brezbrizno vdamo epiku-reizmu (lahkoživju), da bi mogli živeti po znanem reku: Za nami pride potop! Mar je minula svetovna vojna

zadnja beseda božje previdnosti? Kdo nam jamči za to, da naše pleme čez 50 ali 100 let ne čaka nova skušnjava in nova preizkušnja? Mladina in mi vsi smo člani trpeče Jugoslavije. Nočemo prerokovati, treba pa je vendar, da smo bistroidni ter da prodiramo v bodočnost. Pogledajmo Japonsko. Ta narod je močan in moder in zaupajoč v sebe ne zgolj radi vojaške opreme. Ta veliki narod veruje v svoje samuraje (plemiške vojake in junake), ima torej idealizem, ima vero in zato je složen, delaven in napreden.« Člankar, potem poudarja, da je glavni vzrok tega nerazpoloženja napram veri pri mladini pomanjkanje sestavne, smotrene verske vzgoje mladine. Je torej isto, kar mi vedno poudarjamo: mladini, in sicer celokupni mladini, inteligentni, kmečki, delavski, obrtniški, je treba dobro urejenega verskega pouka in smotrene verske vzgoje. Za vero ni pri mladini nobenega nadomestila. Izobraževanje mladine, ki ne sloni trdno na verski podlagi, je kvarno za mladino, narod in državo.

*

Sv. Marjeta na Dravskem polju. Domača knjižnica je imela pred kratkim redni letni občni zbor in ob tej priliki pokazala aktivno stanje. Ob tej priliki je osnovala v smislu svojih pravil pevski odsek v povzdigo pevske izobrazbe v domačem kraju. Na ustanovni občni zbor, ki se bo v kratkem vršil, opozarjamo. Podprite dobro stvar in prizadevanje idealnih in idejnih delavcev.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na pustno nedeljo dne 11. februarja, popoldne po večernih, se vabite vsi domačini in sosedje, prav posebno pa še prijatelji glasbe, da si ogledate prelepo spevoigro v treh dejanjih »Darinka«, katero bo vprizorila naša mladina. Na veselo svidenje stari in mladi!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Fantovska Marijina družba priredi svojim prijateljem in prijateljicam v zabavo na pustno nedeljo dne 11. februarja, popoldne ob treh, v samostanski dvorani veselo gledališko igro »Čevljare«, trodejanko. Za dinarček eden, dva ali pet,

razsodnosti razpaljeni stotnik je planil z golo sabljo v hišo pred jokajočega nedolžnika. Po zraku je švisnil zamah težkega meča, ki se je ustavil z glasnim treskom na na dvoje preklani zibelki in prosile so na pomoč samo še zaprte živali... Edina človeka sta brzela na konjih z dvora, kjer je pravkar švignil visok plamen iz polnega skednja...

Ko so posinili na Mursko polje prvi žarki jutranjega solnca, so bili veržejski strelci zopet zbrani v vrbinah ob Muri. Manjkal je le trobentač, Husijanov Draš. Nikdo ni bil zanj v skrbeh. Graničarje je služil šest let, poveljnika turške trdnjave je vodil za nos par let in njega bi naj bil oplazil na smrt kak Krucl! Njegov gospodar »hauptman« je bil mnenja, da se ga je stara pijandura nakresal. Obležal je v kaki kletli. Po streznjenju bo prekanil Kruce in znal Veržejem povedati kaj izvirnega.

Obrazi in roke vseh strelcev so bile počrnele od dima... Molčali so... Z daljnega pogorišča se je kadilo v gostih meglah. Dim je oznanjal proti nebu, da je končan prvi vojni pohod veržejskih strelcev nad Kruce. Ali je bil ubit sploh kateri Krucl, vsaj delni krivec, ni znal nobeden od pohodnikov. Pasjega

sina — Godrnje — ni videl nikdo! O ugrabljeni ter skriti Veržejki ne sluha ne duhal!

Pohod je končal s požigom ter pokoljem nedolžnih. Oni, ki so si hoteli oteti v zadnjem obupu življenje preko potoka, šele bodo postali strašne žrtve tedaj neozdravljive stekline...

Stotnik Karl ni dal glasnega povelja za umik, le z roko je zamahnil preko reke in poletno jutro na Murskem polju je sprejelo veržejske strelce, prve udeležence maščevalnega napada na madžarske Kruce!

Ko so bili strelci vsi na štajerski strani Mure, jim je buknil v hrbet posmeh in glasna opazka: »Hej, Korla, ali ti nisem pravil, da je Godrnja tolovaj — »oberkruc«! Kje imaš svojo Vido? »Ha, ha, omožil si edinko s Kruclom? Za svarilo pred roparskim Madžarom si me obrcal. Sedaj si prejel ti gorši sunek, katerega boš najbrž čutil do smrti!«

Cela četa se je ozrla, izvzemši poveljnika. Ob bregu Mure je stal stari cigán Marko Brajdič z velikim medvedom ob strani in se režal iz polnega grla odhajajočim Veržejem...

faltom bode vplival na vodovodni načrt in ga poenostavil. Paris že razglašila, da bodo napravili v najkrajšem času črpalke in vodovod, ki bo dovajal v vsako hišo vročo ter ohlajeno mineralno vodo. Vsled omenjene ugotovitve bo postal Paris središče za zdravilne vroče kopeli.

Otok iščejo.

V Tihem Oceanu sedaj iščejo otok, o katerem ne znajo, če še sploh obstoja. Na nekaterih pomorskih kartah je bil označen pod imenom »Sarah Anne«. Na današnjih zemljevidih manjka. Kaj pa hočejo od tega povsem negotovega koščeka zemlje? Dne 8. jun. 1934